

UDALERRI EUSKALDUNEN MANKOMUNITATEAREN ESTATUTOAK

I. KAPITULUA

Eraketa, izena eta helburuak.

1. art.- Aizarnazabal, Altzo, Aulesti, Baliarrain, Bermeo, Dima, Errezil, Etxebarri, Gaintza, Gatika, Gaztelu, Gizaburuaga, Goizueta, Leaburu-Txarama, Leitza, Lizartza, Munitibar-Arbatzegi-Gerrikaitz, Orendain, Orexa, Urdiain, Zeanuri eta Zubietako Udalek, berezko hizkuntz euskara dutela kontutan izanik eta udalaren barne ihardueran zein erabileran normalkuntza prozesuak eskatzen duen ahalegin bereziaz oharturik, Udal Euskaldunen Mankomunitatea sortzeko erabakia hartu dute.

2. art.-

a) - Aurreko artikuluan aipatutako erakunde lokalari "Udalerri Euskaldunen Mankomunitatea" (UEMA) izena emango zaio, eta Aulestiko udaletxean kokatuko du bere egoitza.

b) - UEMAk estatutu hauek agertzen dutenaren arabera ihardungo du.

3. art.- Estatutu hauek martxan jartzen direnetik izango du UEMAk legezko nortasun eta gaitasun osoa bere helburuak betetzeko, mankomunitateek gaur dituzten eta etorkizunean izango dituzten arauak onartuz.

II. KAPITULUA

Helburuez eta betebeharez

4. art.-

1) -UEMAren helburu orokorra, bertako partaide diren udal administrazioen barne iharduera zein udalerrietako gizarte bizitzaren esparru guztietan euskararen erabilera ahalbideratzeko eta herritarren hizkuntza eskubideak bermatzeko zerbitzuak eskaintzea da.

2).- UEMAko partaide diren udalerrietako berezko hizkuntza euskara izanik, udal hauen helburu zehatza, udalean eta udalerrian euskararen erabilera bermatzea da, euskara administrazioko eta gizarte harremanetarako hizkuntza bihurtuz. Beti ere, euskara ezagutzen ez duten herritarren eskubideak errespetatuko dira.

3).- UEMAko udalek, ikastetxe publikoetako ordezkari organoetan parte hartuz, ikastetxeetan euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko dute, eta udalerrian egin daitezkeen ikasketa guztiak euskaraz egin ahal izan daitezen bere esku dauden neurriak hartuko dituzte.

4).- Bertako partaide diren udalen ahaleginek emaitza maila gorena izan dezaten, UEMAK hauen ekintzak koordinatu, eta beharrezko den laguntza teknikoa eskainiko die.

III. KAPITULUA

Indar epea

5. art.- UEMA indarrean egongo da bertako partaideek Batzar Nagusian kontrakorik gehiengo osoz erabakitzen ez duten bitartean. Mugarik gabeko epea izango du, eta Udalek Estatutu hauek onartzen duten egun beretik izango da indarrean.

IV. KAPITULUA

Organoak eta barne funtzionamendua

1. SEKZIOA: “ Organoei buruz”

6. art.- UEMAko organoak honako hauek dira:

- a) Batzar Nagusia
- b) Lehendakaria
- c) Zuzendaritza-batzordea

Hala izanik ere, Zuzendaritza-batzordeak sortu ahal izango du Lan-batzorde bereziren bat, edo egoki deritzon antolakuntza osagarriren bat, Batzar Nagusiaren onespenerekin.

2. SEKZIOA: Batzar Nagusiari buruz

7. art.- BATZAR NAGUSIA, UEMAko partaide diren Udal guztietako ordezkariak osatzen dute, eta berari dagokion Estatutuen aldaketa egitea eta testu berriak onartzea.

8. art.- BATZAR NAGUSIAN mankomunitatea osatzen duten Udalen ordezkariak, ondorengo mailaketari dagozkionak izango dira:

- * 1.000 arteko Udalak kideak, 1
- * 1.001tik 2.500rako Udalak..... kideak, 2
- * 2.501tik 5.000rako Udalak..... kideak, 3
- * 5.001tik 10.000rako Udalak..... kideak, 4
- * 10.001tik gorako Udalak..... kideak, 5

Batzar Nagusiko bileratan ordezkari bakoitzak boto bakarra emateko eskubidea izango du.

9. art.-

1.- Aurreko artikuluan aipatutako kideak udalerrri bakoitzeko Osoko Bilkuran izendatuko dira zinegotzien artetik, ondorengo baldintzen arabera:

a.- Kide bat edo bi izendatu behar duten udalerrietan legezko zinegotzi kopuruaren gehiengo osoz aukeratuko da. Gehiengo hau, lortuko ez balitz, handik 24 ordotara gutxienez, beste bozketa bat ekingo zaio. Kasu honetan, gehiengo soila nahikoa izango litzatekeelarik.

2.-

a.- Aukeratuak izan diren kideen agintaldia eta hautatutako Udal Batzarrena berdina izango da. Zinegotzien nahitaezko edo borondatezko kargu uzteak berarekin ekarriko du UEMAko ordezkari itza uztea ere. Kasu horretan Udalak ordezkari berriak izendatuko ditu.

b.- Udal Batzarretako partaideen agintaldia bukatu ondoren, Udal batzar berria osatu eta Mankomunitaterako ordezkaria izendatu arte kulturaz eta hizkuntzaz arduratzen den zinegotziak beteko du lan hau ordezkaria izendatzen den arterarte.

10. art.- BATZAR NAGUSIAren funtzionamendu araua honelakoa izango da:

a) BATZAR NAGUSIAk UEMAko Lehendakariak zuzenduko ditu idazkariaren laguntza izango duelarik.

b) BATZAR NAGUSIAk ohizko eta ohiz kanpoko batzarrez ihardungo du. Deialdia Zuzendaritza-batzordeari dagokio eta honen izenean Lehendakariak luzatuko ditu.

c) BATZAR NAGUSIAk urtean behin egingo du ohizko batzarra, urteko gestioaz eta aurrekontuaz eztabaidatzeko behintzat. Eta ohiz kanpoko Zuzendaritza-batzordeak egoki deritzon guztietan edo kide osoen bostenak edo

lau Udaletako ordezkariak eskatuta, azken kasu honetan, Zuzendaritza-batzordea errekeritua izan den momentutik hogeita hamar egun ditu Batzar Nagusiaren deia zabaltzeko, beti ere hurrengo paragrafoak xedatzen duena errespetatuz.

d) Gutxienez, hilabete aurretik egingo dira batzarretarako deiak, gai garrantzitsuen inguruan Udalek Pleno edo Eledunen Batzarrez erabakia hartzeko denbora izan dezaten.

e) Batzarra indar osoz eratzeko, ohizkoa edo ohiz kanpoko delarik, kide osoen gehiengoa bertan izatea da beharreko, lehenengo deian; ordubete geroago, bigarren deian, bertaratzen direnen kopurua herena izanda, egingo da.

f) Aurreko artikuluetan horrela xedatuta egon arren, Batzar Nagusia deituztat eta behar bezala eratuztat emango da, kide guztiak bilduak aurkitzen direnean eta Batzar Nagusia eratuztat ahobatez ematen dutenean.

g) Premiazko gairen bat sortzen denean, Batzar Nagusia eratuztat hartzeko eta gaia eztabaidatu ahal izateko Batzar Nagusiko kideen erdiak gehi batek batzarraren hasieran berretsi beharko du premiazkotasun hori.

11. art.- BATZAR NAGUSIAren aztergai eta erabakitze moduari dagokionez:

a) Bai ohizko batzarrerako zein ohiz kanporako deiaz batera Aztergai-zerrenda igorriko da. Erabiliko diren gaiak, Zuzendaritza Batzordeak onartuko ditu. Eta nahita nahi-ez barneratu beharrekoa izango da Mankomunitatearen helburuetarikoak izan eta kide osoen bostenak, edo lau Herrietako ordezkariak, gutxienez eskatutakoa.

b) Batzarrak aztergai zerrendako gai guztiak aztertu eta erabakiko ditu, horretarako aurrera begira bigarren bilera berria egin behar badu ere.

12. art.- BATZAR NAGUSIAk erabakiak gehiago osoz nahiz beste modu batez hartuko ditu, honakoaren arabera:

a) Eztabaidak lehendakariak zuzenduko ditu eta orokorki, emandako botoen gehiago soilaz hartuko dira erabakiak.

b) Emandako botoen gehiago soilak baino zabalagoa den bi hereneko edo lau bostenekoa behar izango da Estatutuak berritzeko edo elkarte desegitea erabakitzeko, hurrenez hurren.

c) Batzar Nagusietako sesioetako aktak jasoko dira, dagokien liburuan bilduz, beti ere Lehendakari eta Idazkarien sinadurarekin.

d) Batzar Nagusietako sesioetako aktak, Mankomunitatea osatzen duten Udal guztiei bidaliko zaizkie.

13.art.- BATZAR NAGUSIAk, Mankomunitatearen organu soberano bezala, izaera erabakitzailea izango du edozein gairi buruz eztabaidatzeko, beti ere hartutako akordioak, Autonomia Lokalaren aurka joaten ez diren bitartean.

Hartu beharreko erabakia Autonomia Lokalaren printzipioaren aurka joango litzatekeela joko balitz, udal ordezkariak dagokion Udal Batzarra osoaren oneritzia jaso beharko du. Bestelakoetan, berehala emango dio ordezkariak Udalari hartutako erabakiaren berri.

BATZAR NAGUSIAri konkretuki dagokio, Estatutuen aldaketa, testu berriak onartzea, Udal berrien sarreran aldeko erabakia hartzea, Zuzendaritza-batzordearen kideak onartzea eta lan horretatik kentzea, aurrekontuak onartzea, Zuzendaritza-batzordeak zehaztutako urteko plangintza kontrolatzea, langileak hautatzeko kontratazio-oinarriak onartzea, langileen kontratazioa onartzea,

mailegu eta kreditu eragiketak onartzea, UEMAko ondarea onartzea, eskuratzea eta besterenganatzea, eta UEMAko helburuak eskuratzeko egitasmoak onartzea Zuzendaritza-batzordeak proposatuz.

3. SEKZIOA: Gainontzeko organoei buruz

14. art.- ZUZENDARITZA BATZORDEA osatuko dute:

a) Lehendakariak

b) Batzar Nagusiak Udal ordezkarien artetik aukeratutako hamar kidek, lurralde guztietatik ordezkaturik egon behar dutelarik.

15. art.- LEHENDAKARIA, Batzar Nagusiak hautatuko du bere kideen artetik eta botoen gehiengo osoz. Gehiengo osoa lortuko ez balitz, atsedenaldi bat egingo litzateke eta eztabaidaren ondoren, gehiengo soilaz. Lehendakaria Udaldi baterako aukeratuko litzateke.

Batzar Nagusiak Zuzendaritza-batzordea osatzen dutenen artetik LEHENDAKARI ORDEA izendatuko du, lehendakaria ez dagoenean edo eta berriak kargua hartu bitartean lehendakaria ordezkatzeko, azken honek dituen funtzio guztietan ordezkaturiko duelarik.

16. art.- Lehendakariari dagokio:

1. UEMAko aginte eta administrazioa zuzentzea.

2. Batzar Nagusi eta Zuzendaritza-batzordeko deialdiak izenpetzea, bilerak zuzentzea eta amaitutzat ematea.

3. UEMAko lan zerbitzu eta ekintzak zuzentzea, ikuskatzea eta bultzatzea.

4. Ordain aginduak eta kontuak izenpetzea.

5. Edonolako lege egintzan edo lege arazoetan UEMAko ordezkariak zuzentzea.

6. Mankomunitatearen iharduera ekonomikoa zuzendu eta urteko aurrekontua, kitapena eta balantze ekonomikoa zuzendu eta urteko aurrekontua, kitapena eta balantze ekonomikoa azaltzea.

Lan guzti hauek egiteko, Lehendakariak idazkariaren laguntza izango du.

17.art.- ZUZENDARITZA BATZORDEA hilean behin bilduko da. Hala ere, deialdia Zuzendaritza-batzordeko partaide bakoitzak nahiko denborarekin jasoko du gai zerrendako puntuak aztertzeko denbora izan dezan. Horregatik, deialdia gutxienezko hiru egunetako epearekin banatuko da, eztabaidatuko diren materialekin batera. Deialdian Batzar-tokia eta bi deialdi agertuko dira.

18.art.- ZUZENDARITZA BATZORDEAren erabakiak normalean gehiengo arruntaz hartuko dira, hala ere, behean aipatzen diren kasuetan gutxienez gehiengo osoa eta Aholku Batzordearen aldeko txostena ezinbestekoak izango dira:

1. Ordenantzen, Estatutuen edo Araudien onarpen proposamena.
2. UEMAko partaide berrien onarpena edo kanporatze proposamena.
3. Estatutuen aldaketa proposamena.
4. Aurrekontuen onarpen proposamena.

19.art.- ZUZENDARITZA BATZORDEAri dagokio, UEMAko funtzionamendua ziurtatzea, horretarako UEMA zuzentzeko eta ordezkatzeko beharrezkoak diren gaitasun guztiak izango ditu, beti ere Legeak eta Estatutu hauek, Batzar Nagusiari edo udalerrri bakoitzeko Udalbatzei dagokiela irizten denean salbu.

Zuzendaritza-batzordearen gaitasunen artean hauek ditugu:

1. Aurrekontua egikaritzea.
2. Mankomunitateko langileak kontratatzea.
3. Estatutuen aldaketa edo berrikuntza proposatzea.
4. UEMAko helburuak eskuratzeko egitasmoak proposatzea.
5. Batzar Nagusiak erabaki dezan, UEMAko kideak onartzeko edo kanporatzeko proposamenak luzatzea.
6. UEMAko langileen sarrera azterketa araupetuko dituzten oinarriak prestatzea.
7. Barne araudia onartzea eta hala behar izanez gero, laguntza batzordea eta antolakuntza osagarriak sortzea. Gainera, aipatutako batzordeetako kideak izendatuko ditu berau osatzen bada.

20. art.- Mankomunitateko IDAZKARITZA eta KONTUHARTZAILITZA betebeharrak, Lehendakariaren udalean zeregin hori dituzten funtzionario edo funtzionarioak beteko dituzte. Hala ere, Lehendakariak,

Mankomunitateko beste Udal bateko funtzionario edo funtzionarioak izendatu ahal izango ditu.

Gordelaritza eginkizunekin Lehendakariak izendatutakoa arduratuko da.

21.art.- Idazkariaren betebeharrak ondorengoak izango dira:

- 1) Batzar Nagusiak egiten dituen batzarreko aktak jaso.
- 2) Mankomunitateko organoek hartuko dituzten erabakien edo burutuko dituzten erabakien edo burutuko dituzten ekintzen ziurtagiriak eman.
- 3) Mankomunitateko lehendakaritza, lehendakariordetza eta Batzar Nagusia aholkatu juridikoki, txostena beharrezkoa den edo eskatzen den bakoitzean.
- 4) Orokorrean, Tokiko legediak udaleko idazkariari eratzikitako eginkizunak betetea Mankomunitatean.

22.art.- Kontuhartzailearen betebeharrak ondorengoak izango dira:

- 1) Ohiko Aurrekontua edo bereziaren aurreproiektua egitea, edota bere kasuan, haren kontuak prestatu eta egitea.
- 2) Mankomunitatearen kudeaketa ekonomikoa fiskalizatzea, haren kontabilitatea eramatea eta ordainketa eta dirusarrera aginduak ematea.

Mankomunitateko fondoan erabilera, gordetze eta zainketa egitea diruzainari dagokio, egokiak diren ordainketak eta kobrantzak eginez.

V. KAPITULUA

Diru sarrerak

23. art.- UEMAko diru sarrerak honako hauek izango dira:

1. Entitate publikoetako diru laguntzak.
2. Bere ihardunetatik sortutako diru etekinak.
3. Donazioak.
4. Udal bakoitzak ezarriko duen diru kopurua azken udal erroldan aipatzen den biztanlego kopuruaren arabera.

24.art.- Urte amaierako balantzean diru etekinik balego, hurrengo urteko aurrekontura pasatuko da diru kopuru osoa.

VI. KAPITULUA

Beste Udal batzuen elkartratzea eta kanporatzea.

25.art.- UEMAtik kanpo dagoen udalerrri bat onartzeko, beharrezkoa izango da:

1. Azken udal erroldaren arabera, bere biztanlegoaren 80-tik gora euskalduna izatea.
2. Udal eta udalerrri mailan euskaraz funtzionatzea.
3. Sartu nahi duen Udalbatza osoaren baieztoko erabakia, Mankomunitatearen Estatutuak onartuz, bertako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoz, eta hilabete bateko informazio epea pasa ondoren.
4. Udal berria sartzearen aldeko erabakia hartu behar du UEMAk bere Batzar Nagusiko kideen botoen kopuruaren gehiengo osoz.

Udal berriaren hasierako diru sarrera, teknikoki ezarriko du Zuzendaritza-batzordeak, UEMAkko ondasun eta zerbitzu kostuen arabera.

26.art.- UEMAtik kanpora bere borondatez ateratzeko baldintza hauek bete beharko dituzte Udalek.

1. Dagokion Udalbatzak gehiengo osoz ateratzea erabaki ondoren, gutxienez hiru hilabeteko aurrerapenaz egingo du eskaera.

2. Bere diru ordainketa eginik izan beharko du.

3. UEMAtik ateratzeak sortzen dituen gastuak ordaindu beharko ditu, eta baita UEMAk lituzkeen zorretatik legokiokeen zatia.

VII.KAPITULUA

27.ART.- Iparraldeko Udalek Mankomunitatearen helburuekin bat egin ahal izango dute. Beraiek burutzeko dagozkion hitzarmenak sinatuko dira Udal bakoitzaren eta Udalerri Euskaldunen Mankomunitatearen artean

ALDI BATERAKO ERABAKIAK

Lehena: Estatutu hauek indarrean jarri eta bi hilabeteko epe barruan, UEMAk aginte sailak martxan jarriko dira.

Bigarrena: Estatutuak indarrean jartzen diren hurrengo egunetik, hilabeteko epe barruan elkartutako udalerriek bere ordezkari diren kideak izendatuko dituzte eta hauen izen abizen eta helbideak jakin araziko dizkiote UEMAREN idazkariari, zeinaren lana UEMA sortu bitartean BPZ zerbitzuak bete duen.

AZKEN ERABAKIA

Bakarra: Estatutu hauek, Estatu espainarreko, Estatu frantseseko, Nafarroako eta Gasteizko Gobernuen Mankomunitateen zerrendan erregistratu eta legeztatuko dira.